

kako neresno in kapitulantsko zvenela misel: »Ja, saj je tudi hoja od tabora do tabora tvegana in nevarna!«

To je res, saj se lahko ubiješ, izgineš v razpoki ali pa te odnese plaz, vendar pa spričo vsega, kar vemo o pomenu aklimatizacije, tak argument ne zdrži kritike. Zanikati vlogo prilago-

ditve, ki prej ali slej odločilno vpliva na uspeh dela na gori, je tvegano, znak neznanja ali pa sprenevedanja.

Članom odprav pa slejkoprej kot poglavitna zapoved ostaja le eno — pravočasna in dosledna aklimatizacija in zavest, da je njihova usoda predvsem v njihovih lastnih rokah.

V GORAH NAD VAL D'ISEROM JE PLAZ ZASUL PET ZDRAVNIKOV IN VODNIKA

TRAGEDIJA V ALPAH

Zdi se, kot da smo po nekaj zaporednih zelenih zimah popolnoma pozabili na »belo opojnost«, ki lahko posebno v gorah premalo previdnemu obiskovalcu pokaže zobe. Tako je to zimo v Alpah, tudi slovenskih, snežni plaz vzel več življenj, tragedijam pa so botrovali izključno človeški dejavniki.

Najhujša takšna nesreča se je to zimo pripetila v francoskih Alpah, kjer se je zadnjo letošnjo januarsko soboto sredi sončnega dopoldneva s tragedijo končal smučarski izlet: pod snežnim plazom je umrlo pet britanskih zdravnikov skupaj s svojim vodnikom. Od skupine sedmih izkušenih smučarjev se je rešil le en sam britanski zdravnik, ki je smučal zadnji v vrsti in zato plast snega na koncu plazu, ki ga je zasula, ni bila tako debela kot tista, ki je zasula njegove kolege. Rešil se je tudi zato, ker je imel eno roko še prosto, tako da se je počasi odkopaval iz snega, potem pa mirno ležal, da ne bi sprožil novega plazu, dokler ga po 24 urah naposled niso rešili.

DAN KOT NAROČEN ZA SMUČANJE

Nesreča se je zgodila ob 11. uri dopoldne zadnji dan bivanja večje skupine britanskih zdravnikov, ki so v francoskih Alpah združili počitnice s strokovno konferenco. Tisto soboto zjutraj ob devetih se je šest zdravnikov s smučarskim učiteljem odpravilo na izlet iz Val d'Isere prek Tignesa čez vrh Col du Palet (2653 m) proti Champany en Vanoise. Malo pod vrhom Col du Paleta pa jih je zasul snežni plaz.

Dan za smučanje ni mogel biti lepši. Na jasnem, modrem nebu je sijalo sonce in pršiča je bilo na pretek. Res pa je, da je skupina smučala zunaj urejenih smučišč, čeprav na njihovi takratni poti ne pomnijo snežnih plazov, kot je bilo poudarjeno pozneje. Skupino je vodil izkušen vodnik in tam, kjer so se smučali, ni bilo vetrovno. Toda veter je pihal okrog gorskih vrhov in med tednom je zapadlo precej novega snega, nekaj dni prej pa so pihali tudi močni vetrovi in temperature niso bile enakomerne. To pomeni, da je sneg padal na različne podlage.

Po nesreči so strokovnjaki pripovedovali časopisnim novinarjem takole: Če pade sneg na zmrznjeno ali trdo podlago in zaradi različnih temperatur obe podlagi med seboj nista dovolj povezani, lahko veter v višinah sproži blok snega, ki zgromi v dolino. To je bil, kot domnevajo, tudi vzrok za tragedijo britanskih zdravnikov.

V francoskih smučarskih letoviščih redno objavljajo opozorila o možnostih plazov, in sicer po lestvici od prve do pete stopnje. Tisti konec tedna, ko se je zgodila nesreča, je bilo v okolici Val d'Isere objavljeno opozorilo, opremljeno s številko 3, kar pomeni precejšnjo nevarnost plazov, zlasti na strmih pobočjih, in bi moral biti zato vodič verjetno previdnejši, kot je bil.

NEPREVIDNI SMUČARJI

Tragedija je sprožila več nepojasnjenih vprašanj, predvsem to, zakaj prej niso začeli iskati ponesrečencev. Šele v nedeljo zjutraj, dan po nesreči, ko se šesterica zdravnikov ni pojavila na zajtrku, so jih kolegi pogrešali, reševanje pa je sprožila žena smučarskega učitelja, ker moža zjutraj še ni bilo doma. Nekateri sicer pravijo, da niso bili v skrbah zato, ker je šlo za skupino in so mislili, da so smučarji pač spremenili svojo pot in se ustavili v drugem kraju.

Tragedija pa spet uči in opominja. Poudarja nevarnost smučanja zunaj urejenih smučišč, kjer so nesreče s sproženimi plazovi najpogostejše. Gorski reševalci tudi opozarjajo, da v Franciji na vsaki smučarski žičnici vedo, katero opozorilo po lestvici od 1 do 5 je na določen dan objavljeno in velja za njihovo okolico. Zato naj bi se smučarji na žičnicah prepričali o varnosti svojih poti. Tisti, ki se smučajo zunaj urejenih smučišč, pa bi morali imeti lavinske žolne in še druge naprave, ki se ob takšni nesreči sprožijo, tako da je pomoč hitrejša in lažja. Takšne naprave je mogoče vsaj v Franciji kupiti ali pa si jih za majhno odškodnino sposoditi za določen dan.

(Republika)